

Muz 725

-3

miniszter 127.226/eln. 6. — 1943. számú
letehez. H. K. 24. szám.

A-111.

ZSOLN. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM

A Lett. sz.: 978

NEMZETVÉDELMI SZOLGÁLAT.

A M. KIR. HONVÉDELMI MINISZTERIUM KIADVÁNYA.

BUDAPEST.

STÁDIUM SAJTÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1943.

Muz 725

A m. kir. honvédelmi miniszter 127.226/eln. 6. — 1943. számú
rendeletéhez. H. K. 24. szám.

A-111.

A
**NEMZETVÉDELMI
SZOLGÁLAT.**

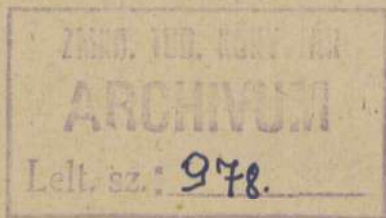
A M. KIR. HONVÉDELMI MINISZTÉRIUM KIADVÁNYA

BUDAPEST.

STADIUM SAJTÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1943.

TARTALOMJEGYZÉK.

	Oldal
I. Bevezetés	5
II. A nemzetvédelmi szolgálat célja és tagozódása	6
III. A nemzetvédelmi szolgálat megszervezése	9
IV. A nemzetvédelmi személyzet kiválasztása, feladata és működése	12
V. Folyamierőknél nv. szolgálat	27
VI. Légierőknél nv. szolgálat	28
VII. Haderőn kívüli kiképzésnél nv. szolgálat	29
VIII. Üzemeknél nv. szolgálat	33
IX. A) A nemzetvédelmi szervek együttműködése a honvéd „K” szervekkel	35
B) Nemzetvédelmi szervek együttműködése a képességvizsgáló és csapatnevelő szervvel	36
X. A nemzetvédelmi szervek szolgálati útja	37
XI. Egyéb határozványok	38
XII. Gazdászati-közigazgatási határozványok	45
XIII. Polgári ruha viselésének szabályozása	47

MELLÉKLETEK:

1. sz. A nemzetvédelmi szolgálat tagozódása.
2. sz. A nemzetvédelmi szolgálat ellátása az I. hdt-nél.
3. sz. A nemzetvédelmi szolgálat ellátása a II—IX. hdt-nél.
4. sz. Az 1921. évi III. t. c. az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről.

Bevezetés.

1. Az utasítás célja.

Ez az utasítás a nemzetvédelmi szolgálat megszerzését és végrehajtását tárgyalja s útbaigazítást ad a nemzetvédelmi szerveknek, hogy szogálatukat miként lássák el.

Minden lehetséges esetre az utasítás nem terjed ki, csupán egységes, általános támpontul szolgál. Az egyes helyzeteknek megfelelő helyes eljárás ezután a nemzetvédelmi szervek rátermettségén múlik.

A *nemzetvédelmi szolgálat* c. utasítás kizárólag a nemzetvédelmi szerveken belül való használatra szolgál. A nv. szolgálat ismertetése azonban mind a tiszti, mind a tiszthelyettesi iskolákban kötelező.

A nemzetvédelmi szolgálat célja és tagozódása.

Nemzetvédelem alatt értjük a magyar faj, illetve a keresztény nemzeti állam védelmét mind anyagi, mind erkölcsi tekintetben; védelmét a küllellenségek és az idegen fajok elnyomása ellen, a destruktív (bomlasztó, romboló) eszmék és azok terjesztői ellen, akik a magyar fajt, annak erkölcsét, vallásosságát, nemzeti érzését, szokásait, nyelvét, jó faji tulajdonságait megmételtyezik s ezzel a magyar keresztény nemzeti államot veszélyeztetik és tönkre akarják tenni.

A nemzetvédelmi szolgálat célja a fegyveres erő erkölcsi erejének fejlesztése és megóvása.

E kettős célnak megfelelően a szolgálat három részre tagozódik, mégpedig:

- a) nevelő szolgálatra,
- b) nemzetellenes (felforgató) mozgalmak ellen való küzdelemre,
- c) megszabott propagandafeladatok végrehajtására.

Ezek azonban szoros összefüggésben állanak egymással és egymást kiegészítik.

1. Nevelőszolgálat.

Feladata a fegyveres erő tagjai hazafias érzésének és erkölcsi felfogásának ápolása és fejlesztése, valamint erkölcsi ellenálló képességének biztosítása.

Csakis a parancsnoki hatalom révén van mód és eszköz a nevelés hathatós befolyásolására és vezetésére, ezért a nevelés a parancsnokok kezébe van letéve. A nemzetvédelmi szervekre a nevelés terén csupán az a kötelesség hárul, hogy

a) megállapítsák mindazokat a külső és belső határozott (valódi) okokat, melyek a fegyveres erő hazafias érzésére és erkölcsi erejére bomlasztó hatással vannak;

b) felhívják a parancsnokok figyelmét mindazokra a jelenségekre, eseményekre, mozgalmakra és intézkedésekre, amelyek az alárendeltek nevelésénél hasznosan alkalmazhatók;

c) közreműködjenek a fegyveres erő hazafias érzésének és erkölcsi erejének fokozásában. Ide tartozik a katonai és nemzeti hazafias ünnepek megtartása, mint március 15-e, Hősök ünnepe, június 18-a, június 28-a (Honvédnap), augusztus 20-a, október 6-a, december 6-a, a csapattest-émlénapok s hazánk történelmi nagy eseményeinek és kiváló hazafiai emlékének megünneplése. Ezeket az alkalmakat a tiszthelyettesi kaszinóknak, légénységi otthonoknak, leventecsapatoknak és leventeegyesületeknek, honvéd önképző-köröknek és dalárdáknak ünnepélyes keretek között kell megünnepleniök. (Szózat vagy a Hiszekegy, ének, zeneszám, szavaltat, e nap eseményeit ismertető ünnepi beszéd, hazafias film bemutatása, Himnusz);

d) nemzetvédelmi szempontból magukat kitüntetett tiszthelyettesek és légénységi egyének megjutalmazására felhívják a parancsnokok figyelmét.

A nemzetvédelmi szolgálat ellátására vonatkozó gyakorlati utasítások, segédletek, — melyek példák alapján adnak útmutatást a nv. tiszteteknek —, esetenként kerülnek kiadásra.

2. Nemzetellenes (felforgató) cselekedetek, mozgalmak ellen való küzdelem.

Minden világnézeti harccá átalakuló küzdelem és a gazdasági válság kedvező talajt nyújt a különféle felforgató eszmék terjesztésére. Ezeknek a fegyveres erő soraiba való bejutása és elterjedése ellen küzdeni minden katonának hazafias és elsőrendű kötelessége.

Elkerülhetetlen, hogy különféle nemzetellenes és felforgató eszméktől megfertőzött emberek be ne jussanak a fegyveres erő kötelékébe. Az ez ellen való védekezés és ennek felderítése vagy leleplezése a nemzetvédelmi szolgálat másik rendkívül fontos feladata.

3. Propaganda feladatok végrehajtása.

Feladata a H. M., illetőleg a Vkf. illetékes szerveitől esetenként kapott propaganda feladatoknak a nemzetvédelmi szervek útján való végrehajtása.

Az 1 és 3 pont alatt felemlített szolgálat végrehajtásában nv. közegeket minden pk. hathatósan támogatni köteles.

III.

A nemzetvédelmi szolgálat megszervezése.

1. Általában.

A nemzetvédelmi szolgálat általános, legfőbb irányítója a m. kir. honvéd vezérkar főnöke (6. osztály), politikai vonatkozású és nem kifejezetten katonai vezetési, valamint a polgári élettel összefüggő kérdésekben a m. kir. honvédelmi miniszter.

A nemzetvédelmi szolgálat végrehajtásának közvetlen irányítását, ellenőrzését a hadtestparancsnok (vezérkari főnök) végzi. Ennek megfelelően az egyes hadtestparancsnokságok területén lévő összes alakulatok, — nemzetvédelmi szempontból —, a hadtestparancsnoknak (vkf. útján) vannak alárendelve. A nemzetvédelmi szolgálatot érintő bármely kérdésben tehát kezdeményezésre, ellenőrzésre és intézkedésre ő van hivatva.

A hadtestparancsnokság területén elhelyezett összes parancsnokságok, csapatok, szervek, hatóságok és intézetek minden náluk előforduló és a nemzetvédelmi szolgálatot érintő esetet a területileg illetékes hadtestparancsnoknak (vezérkari főnöknek) tartoznak bejelenteni.

A nemzetvédelmi szolgálatnak a fentiek szerinti ellátására a hadtestparancsnokságoknál, *hdt. nemzetvédelmi alosztály (osztály)* áll rendelkezésre.

A nemzetvédelmi szolgálatnak a hadtestparancsnokságok székhelyén kívüli helyőrségekben való általános irányítása és összhangba hozatala az *állomásparancsnok* feladata, aki ezt a szolgálatot az *állomásparancsnok nemzetvédelmi előadója* (ápk. nv. ea.) útján végzi.

A csapatoknál, intézeteknél, parancsnokságoknál és szerveknél a nemzetvédelmi szolgálatot a parancsnok (főnök, vezető) szervezi meg és irányítja, a jelen utasítás és az ezt kiegészítő rendeletek alapján.

A szolgálat közvetlen ellátására a parancsnoknak *nemzetvédelmi tiszt*ek (nv. ti.) állanak rendelkezésre.

A nemzetvédelmi szolgálat ellátásával megbízott tiszt *nemzetvédelmi közegeket* (tiszthelyettes, legénység, esetleg polgári egyének) vesznek szükség szerint igénybe.

A nemzetvédelmi szolgálat kifogástalan ellátásáért minden parancsnok (főnök, vezető, stb.) személyesen felelős.

2. Nemzetvédelmi szervek tagozódása.

(Lásd az 1. sz. mellékletet.)

3. Alárendeltség.

(Lásd a 2. és 3. sz. mellékletet.)

A mellékletekben feltüntetett szolgálati viszony *kizárólag* nemzetvédelmi szolgálatot érintő ügyekre vonatkozik.

4. Különleges határozványok.

Dandár-, hadosztály- és ezekkel egyenrangú parancsnokságok, továbbá a hadtestparancsnokságokkal vagy magasabb parancsnokságokkal (hds., légierőkpság, stb.) egyenrangú szervek — amennyiben alakulatok vagy intézmények tartoznak alájuk — szükség

szerint egy tisztet bíznak meg a *nemzetvédelmi előadói teendők* ellátásával. Ezek a nemzetvédelmi előadók a nemzetvédelmi tiszti szolgálat ellátása mellett, amely a parancsnokság vagy szerv beosztottjaira terjed ki, a parancsnokot az alárendelt alakulatok, intézmények nemzetvédelmi szolgálatának menetéről s a fontosabb eseményekről állandóan *tájékoztatják* és a kiadott *nemzetvédelmi rendeletek végrehajtását ellenőrzik*. Parancsnokuk útján, szolgálati úton *javaslatot tehetnek* a nemzetvédelmi szolgálat szervezetét érdeklő kérdésekben a H. M.-nek, a Vkf. (6. oszt.) útján. Nemzetvédelmi szolgálatot érintő rendelkezést alárendelt alakulataiknak és intézményeiknek elvi jelentőségű kérdésekben a H. M., a Vkf. (6. oszt.) előzetes hozzájárulásával, egyébként pedig a területileg illetékes hdt.-psággal egyetértve adhatnak ki.

IV.

A nemzetvédelmi személyzet kiválasztása, feladata és működése.

1. Nemzetvédelmi szolgálatra való kiválasztás.

a) *A hadtest nemzetvédelmi alosztály (osztály)* tisztjeinek kiválasztását és beosztását a hdt. parancsnok (vkf.) javaslatára a honvéd vezérkar főnöke hagyja jóvá.

Ehhez a szolgálathoz nagy élelmesség, magas szemzögű látókör, körültekintés, tapintat, széles ismeretség és összeköttetés kell, elsősorban pedig ezen szolgálat lényegének helyes felismerése, átérzése és a szolgálathoz való hajlam, valamint előszeretet.

Szükséges továbbá, hogy a kiválasztott tiszt a nemzetellenes áramlatok elméletével, szervezetével, célkitűzéseivel és eszközeivel teljesen tisztában legyen, hogy a szociális kérdésekkel behatóan foglalkozzék, mert csak így tudja majd hatáskörében felismerni azokat a hibákat és bajokat, amelyek orvoslásánál ő leghivatottabb tanácsadója parancsnokának.

Szem előtt kell tartani továbbá, hogy a nemzetvédelmi szolgálat lényegének helyes felismerése mellett a nemzetvédelmi előadók szolgálata nem az íróasztal melletti munkában merül ki, hanem inkább a csapatok, alakulatok, stb., nemzetvédelmi tisztjeivel, va-

lamint az 1—3. sz. mell-ben felsorolt polgári hatóságokkal, hazafias szervekkel és testületekkel való szoros és állandó személyes összeköttetésekben, irányításban, felkutatásban és elhárításban áll.

Erre a szolgálatra való alkalmasságán kívül szolgálatát a hdt. nemzetvédelmi alosztály (osztály) csak akkor láthatja el eredményesen, ha e beosztásban lévő tisztek itt hosszabb időt töltenek el. Ilyen beosztásokra általában a hdt. pság-nál olyan fanatikus magyarérezésű, idősebb tisztek kerülhetnek szóba, akik vagy állandóan közigazgatási szolgálatban állanak (szakszolgálatos alkalmazás), vagy pedig olyan csapattisztek, akik ebben az ügykörben lehetőleg huzamosabb időn át zavartalanul működhetnek. Idejében gondoskodni kell arról is, hogy a hdt. nemzetvédelmi alosztály (osztály) vezetők távozása esetén megfelelő utód álljon rendelkezésre, akiknek alkalma legyen a szükséges gyakorlat elsajátításán kívül nemcsak az ismeretek elsajátítására, hanem a szükséges személyi kapcsolatok felvételére is. A szolgálatnak zökkenésmentes átadására legalább 4 hét szükséges.

Nv. szolgálat zökkenésmentes ellátása céljából egy állandó helyettesnek a nv. szolgálatban való állandó közreműködése és teljes tájékozottsága szükséges.

b) Állomásparancsnokok, alakulatok, kat-i pság-ok, intézetek, csapatonkivüli szervek nemzetvédelmi tisztjeit, akiknek kijelölésénél és beosztásánál szintén a fenti elveket kell alkalmazni, a felelős parancsnokok, vezetők választják ki. Egészen fiatal, alig 1—2 szolgálati év tapasztalataival rendelkező tiszteknek ilyen szolgálattal való megbízását csak különös rátermettséggel vagy kényszerítő személyi okokkal lehet indokolni.

Ügyes, körültekintő és nagy munkakedvvel dolgozó nemzetvédelmi tisztek nevelése és megfelelő állandó

helyettesnek kijelölése az előljáró parancsnokok elsőrendű feladata.

A parancsnokok (főnökök, vezetők, stb.) kötelessége, hogy saját tapasztalatuk szerint, vagy a hdt. nv. alosztály (osztály) vezető által meg nem felelőnek talált nemzetvédelmi tiszteket, előadókat haladéktalanul váltásák fel.

c) A fegyveres erő azon tagjai, kik valamely módon a nemzetellenes (felforgató) elemekkel, vagy politikai párttal kapcsolatba jutottak (akár személyes érintkezés folytán, akár írásban) ezt az illetékes nemzetvédelmi tisztnek jelentik. A jelentést a hdt. nv. alosztály (osztály)-hoz azonnal továbbítani kell. Az érdekeltet további magatartását a hdt. nv. alosztály (osztály) szabályozza.

Elv: Megbízatusuk a legteljesebb titokban maradjon és bár továbbra is rendesen teljesítik szolgálatukat, mégis úgy tekintendők, mint nv. ügyekben teljesen a hdt. nv. alosztály (osztály) alá tartozók, akik utasításait onnan kapják és jelentéseiket kizárólag csak oda teszik meg. Előljáráók tegyék lehetővé, hogy feltűnés nélkül végezhessek különleges és veszélyes szolgálatukat.

2. Ellenőrzés, elbírálás.

A hdt. pk. (vezérkari főnök) a nemzetvédelmi szolgálat menetéről és a kiadott rendelkezések lelkiismeretes végrehajtásáról szemléi alkalmával meggyőződik, s azt a nv. alosztály (osztály) által is ellenőrizteti.

A hdt. nv. alosztály (osztály) vezetője nv. vonatkozásban szemlejoggal van felruházva.

A felelős parancsnokok és vezetők elbírálásánál a hdt. pk. vegye figyelembe a nemzetvédelmi szolgálat mikénti végrehajtását és az elért eredményeket. Oly alakulatok, szervek, stb. pk-ainál, akik csak nemzetvédelmi szempontból vannak a hdt. pk-nak alárendelve, a

nemzetvédelmi szolgálat ellátása terén tapasztalt észrevételeit az elbírálásra hivatott előljárával közölje.

A parancsnokok a nemzetvédelmi alosztály (osztály)-hoz beosztott tisztek huzamosabb ideig tartó nemzetvédelmi működésének elbírálásánál juttassák kifejezésre, miképen teljesítették azok szolgálatukat, hogy eredményeik és különleges szolgálatra való alkalmasságuk nyilvántartható legyen.

Ha a nemzetvédelmi alosztály (osztály)-hoz beosztott tisztek, mint e szolgálatra nem alkalmasnak felváltása válnék szükségessé, ez a körülmény — hacsak nem szolgálati hanyagsággal kapcsolatos — az elbírálásnál, mint hiány nem jöhet tekintetbe.

3. Az egyes nemzetvédelmi szervek feladata és működése.

A) Hadtest nemzetvédelmi alosztály (osztály).

A hdt. pság területén lévő összes, a fegyveres erőhöz tartozó pság-oknál, alakulatoknál, hatóságoknál, intézeteknél és szerveknél a nemzetvédelmi szolgálatot a vezérkari főnök utasításai, az A—111. jelz. szolg. könyv és egyéb kiadott rendeletek szerint irányítja és végrehajtja.

Alárendelés: a hdt. nv. alosztály (osztály) a vkf. útján a hdt. pk-nak van alárendelve.

A hdt. nv. alosztály (osztály) feladatai:

a) Megszervezi, irányítja és ellenőrzi a nv. szolgálatot a honvédségen belül;

b) megfigyeli és felderíti az összes olyan politikai, vallási, társadalmi, gazdasági, stb. mozgalmakat, áramlatokat vagy jelenségeket, amelyek közvetve vagy közvetlenül a nemzet és a honvédség háborús teljesítőképességére befolyással vannak;

c) a honvédség erkölcsi értékét veszélyeztető visszaélések és közönséges bűncselekmények (lopás, sikasztás, közokirathamisítás, stb.) ügyében nyomozásokat végez (minden egyéb nyomozati cselekmény a hdt. pság II. osztály hatáskörébe tartozik);

d) az alárendelt szervek nemzetvédelmi felterjesztéseit elintézi;

e) nemzetvédelmi előadások anyagát elkészíti és az előadásokat megrendezi (a tábori lelkészek bevonásával);

f) a sajtóellenőrző szolgálatot irányítja honvédelmi szempontból (ez kiterjed a belföldi napisajtó, heti és időszaki folyóiratok, külföldről érkező sajtótermékek, könyvek, egyéb nyomtatványok, stb., valamint a film, a rádió és a színházak ellenőrzésére);

g) a nv. tiszteket tájékoztatja a fontosabb nemzetellenes vagy felforgató irányú sajtótermékekről, előadásokról, mozgalmakról, társadalmi jelenségekről, melyek kioktatás tárgyát képezhetik különösen akkor, ha azok a fegyveres erővel kapcsolatosak;

h) az összműködést megszervezi a közbiztonsági (csendőrség, rendőrség) szervekkel, a Vitézi Székkel, s egyéb hazafias társadalmi egyesületekkel és testületekkel;

i) nv. értekezleteket tart;

j) a megfigyelések és felderítések alapján a megfelelő ellenrendszabályokra előjárójának javaslatot tesz s azok eredményét az utasításban, illetőleg a rendeletekben szabályozott módon jelenti;

k) nyilvántartja a honv. és haderőnkívüli stb. hangulathelyzetet;

l) 6. vkf. oszt-tól kapott propagandafeladatokat végrehajtja;

m) állandó kapcsolatot tart a hdt. képességvizsgáló körzetállomással s ennek szakmunkáját felhasználja.

A hdt. nv. alosztály (osztály)-hoz beosztottak sajátos szolgálatukból kifolyólag a nap bármely szakában könnyen feltalálhatók legyenek és rendelkezésre álljanak, éppen ezért más ügykörrel még átmenetileg sem bízhatók meg és mindennemű ügyeleti szolgálat alól mentesek.

Beérkezett jelentések:

Az alárendelt parancsnokságok, alakulatok, intézetek. stb. nemzetvédelmi tisztjeinek (előadóinak) jelentéseit a hdt. nv. alosztály (osztály) kiértékeli és a nv. szempontból igen fontos, országos jelentőséggel bírókat, mint igen fontosakat felterjeszti. A polgári vonatkozásúakat megfelelő kiértékelés után az elintézésre hivatott polgári hatóságokhoz, vagy az illetékes rendészeti szervekhez —, azokat, amelyeknél kémgyanus esetről lehet szó, a hdt. pság. II. osztályához juttatja el.

Összeköttetés: a hdt. nv. alosztály (osztály) összeköttetést tart a 2 és 3 sz. mellékletben feltüntetett szervekkel és intézményekkel. A helyes összeműködés célja az, hogy az irodai munka túltengése helyett a nv. alosztály (osztály)-ok vezetői és a nv. tisztek személyes érintkezés útján nyerjenek általános tájékozódást, hogy a kisebb megállapítások és adatbeszerzések rövid úton történjenek.

Elvül szolgáljon, hogy a nemzetvédelmi szolgálatot érintő bármely nemzetellenes politikai mozgalom kérdésében a csendőrség és rendőrség megfelelő szerveivel a hdt. pság-ok székhelyein kizárólag a hdt. nv. alosztályok (osztályok) vezetői, egyebütt pedig az ápk. nv. ea-ja tartanak összeköttetést.

Együttműködés: a hdt. pság II. osztályával és a „K“ tisztekkel az együttműködést a IX. fejezet külön szabályozza. Multhatatlanul szükséges az együttműködés a katonai igazságügyi szervekkel. A nemzetellenes szervezkedés gyanuja miatt folyó megállapításokba a hdt. pság ügyészét is mielőbb be kell vonni, hogy az ő közreműködésével biztosítva legyen a megállapítások eredményéhez képest esetleg folyamatbeteendő bűnvádi eljárás sikeres lefolytatásához szükséges előkészítő intézkedések szakszerűsége és az, hogy a gyanúsított egyén az ő illetékes bírója elé kerüljön.

Honvéd törvényszékek vezetői a hadtest nv. alosztály (osztály)-t r. u. értesítsék minden olyan főtárgyalásról, amely a hdt. nv. alosztályt (osztályt) nemzetvédelmi szempontból érdekelheti, vagy ilyen irányban tanulságos lehet. (Az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló, vagy egyéb törvénybe ütköző, nemzetellenes, felforgató törekvéssel kapcsolatos cselekmények stb.).

Elfogatások: nemzetellenes okok miatt (kommunistagyanus, egyéb szélsőséges felforgató eszmék miatt, stb.) elfogott honvéd egyénekről a hdt. nv. alosztály, (osztály)-nak azonnal jelentést kell tenni. Ha az elfogató a hdt. székhelyén történt, akkor az elfogottat az illető hdt. nv. alosztály (osztály)-ához elő kell állítani. Oly polgári egyéneket, kiket katonai egyének fognak el a fegyveres erő érdekeit érintő felforgató cselekmény miatt, mindig a hdt. nv. alosztály (osztály), illetve az ápk. nv. ea. útján kell az eljárásra illetékes polgári közbiztonsági hatóságnak átadni. A katonai vonatkozásokat a hdt. nv. alosztály (osztály), illetve az ápk. nv. ea. tisztázza.

Jelentés: a honvéd vkf-éhez a hdt. nv. ea. alosztály (osztály) csak országos fontossággal bíró alkalmi (azonnalí intézkedést igénylő) jelentéseket terjesszen

fel. Az alárendelt nv. szervektől csak ilyeneket követeljen be. Minden sablonos jelentés elkerülése mellett azonban a hdt. nv. alosztály (osztály)-ának minden nemzetyédelmi szempontból tekintetbejövő eseményről a legrövidebb idő alatt tudomást kell szereznie.

Különleges viszonyok esetén a hdt. nv. alosztály (osztály) a szükséghez képest jelentést vagy sorozatos időszaki jelentéseket követelhet be és azokat a szükséghez mérten terjessze fel.

Ellenőrzés, irányítás: a hdt. nv. alosztály (osztály) a nv. szolgálat fokozása s a tapasztalatok kiértékelése céljából, fontosabb eseményeket iskolázás végett a nv. tisztekkel ismertessen. Külön súlyt kell helyezni a személyes érintkezésre, amelyet úgy kell szabályozni, hogy a helybeli alakulatok nv. tisztjei *havonta legalább egyszer* a hdt. nv. alosztály (osztály)-nál összejöjjenek. Ugyanezen az értekezleten vegyenek részt az ápk. nv. ea-ok is.

A hdt. nv. alosztály (osztály)-ok a vidéki alakulatokat a nv. szolgálat menetének ellenőrzésére és tájékozódás céljából kettő havonként egyszer, szükség esetén többször keressék fel.

B) *Állomásparancsnok nv. előadója:* (ápk. nv. ea.)

Feladata: a hdt. nv. alosztály (osztály) székhelyén kívül a nv. szolgálat megszervezéséről, ellátásáról és összhangjáról az állomás pk. gondoskodik, aki az állomáson előforduló nv. szempontból jelentős összes eseményekről állandóan tájékozott legyen. Az állomáson belül nv. szolgálat egységes irányítására az állomás pk. nv. ea. áll rendelkezésre.

Kijelölés: az ápk. — amennyiben e szolgálatra külön tiszt rendelkezésre nem állana — a nv. előadói szolgálatra az állomáson lévő alakulatoktól azt a nv.

tisztet jelöli ki, akit erre (rangra való tekintet nélkül) legalkalmasabbnak tart.

A hdt. nv. alosztály (osztály)-ra előirt rendelkezések értelemszerűen és a helyi viszonyoknak megfelelően az ápk. nv. ea-jára is vonatkoznak.

Nemzetellenes okok miatt elfogott és a velük egy tekintet alá eső személyeket a hdt. nv. alosztály (osztály) útján kell a katonai igazságügyi szervek elé állítani. Tehát ezeknek a hdt.-hoz való beszállításáról gondoskodik.

Polgári egyénekkel úgy jár el, mint a hdt. nv. alosztály (osztály).

Polgári vonatkozású nv. jelenségeket és megfigyeléseket igyekeznie kell az illetékes (közigazgatási, pénzügyi, közoktatási, egyházi, stb.) hatóságokkal érdemileg elintézni; ha ez nem sikerül, akkor jelentse előjáró pság-ának, mely az ügyet tovább intézi.

Az ápk. nv. ea-ja sűrűn érintkezzék az állomáson lévő alakulatok, intézetek, hatóságok, szervek nv. tisztjeivel, s különleges helyzet idején (M., Rm.) az egyes alakulatok képességvizsgáló és csapatnevelő tisztjeivel, hogy a nv. szolgálat összhangját biztosítsa. E célból szükséges havonként egyszer az állomáson lévő nv. tiszteket megbeszélésre összehívni, hogy egymást kölcsönösen tájékoztassák. Ha az állomáson honv. „K“ szerv, vagy külön állomás „K“ tiszt működik, azzal is tartson állandó kapcsolatot.

Az ápk. nv. ea-ja minden a nv. szolgálatot érintő eseményt haladéktalanul jelentsen a hdt. nv. alosztály (osztály)-nak. Az ápk. nv. ea-ja kísérelje és kísértesse nv. szempontból figyelemmel nemcsak az állomáson szolgálatot teljesítő katonák laktanyánkivüli magatartását, hanem az állomáshelyre érkező s a fegyveres erőhöz tartozó valamennyi egyénét is, akár szolgálatban, akár szabadságon vannak azok.

C) *Katonai pság-ok, csapatparancsnokságok, szer-
vek, hatóságok és intézetek nv. tisztjei* (nv. ti.).

A parancsnokok (főnökök, stb.) a nv. szolgálatot nv. tisztjeik útján hajtják végre. Ezeknek feladata kettős és pedig:

1. *Figyelés:*

Mindazon kérdések, melyek a tiszthelyettesi kar és a legénység erkölcsi, hazafias nevelése szempontjából tekintetbe jönnek, a nv. tiszt ügykörébe tartoznak.

A nv. tiszt a fegyveres erő tagjait állandóan figyelemmel kíséri oly irányban, hogy nem férközött-e körükbe, vagy nem került-e összeköttetésbe velük nemzetellenes, felforgató elem. Ha igen, akkor erről parancsnokának és a hdt. nv. alosztálynak (osztálynak) haladéktalanul jelentést tesz.

A hangulatot állandóan figyelemmel kíséri, az abban esetlegesen észlelt változás okát kikutatja és lehetőség szerint annak megszüntetésére javaslatot tesz.

A fegyveres hatalom tekintélye, szelleme és ütőképessége ellen irányuló minden jelenséget előljáró parancsnokának azonnal jelent.

A legénységnek a laktanyában és azonkívüli magatartását, szórakozását, levelezését figyelemmel kíséri és irányítja.

Amennyiben az alakulat különleges helyzet (M., Rm.) idején képességvizsgáló és csapatnevelő tiszttel rendelkezik, az a parancsnok utasításai szerint a nv. tiszt teendőik ellátásával is megbízható.

2. *Nemzetellenes (felforgató) mozgalmak ellen való küzdelem.*

Gyors cselekvés a fontos.

Nagy gondot kell fordítani a nemzetellenes propaganda és szervezkedés elleni harcra a fegyveres erőn belül. Ennek felfedése, leleplezése és elhárítása végett elengedhetetlen:

a laktanyába bejáró látogatók, kantinbeliek, ügynökök, árusok, valamint a legénység olvasmányainak ellenőrzése;

csomagok, levelezés, legénység ládáinak és férőhelyeinek állandó szem előtt tartása és a legénység nemzeti irányú oktatása és nevelése.

A legénység körül settenkedő — gyanus — egyének előéletére vonatkozólag a csendőrségtől vagy rendőrségtől *környezet-tanulmányt*, kell beszerezni, hogy az ilyen egyének kézrekerülhessenek. Pozitív adatokat a hdt. nv. alosztály (osztály)-ának haladéktalanul jelenteni kell.

A nv. szervek szolgálatukat nemcsak a laktanyák, intézetek, stb. falain belül látják el, hanem figyelemmel kísérik a külső antimilitarista és egyéb káros (pacifista, defetista, stb.) propagandát is és a polgári társadalomban előforduló eseményeket. A nv. tisztek azonban tartsák szem előtt, hogy a polgárság körében észlelt mozgalmakra vonatkozó intézkedések a rendészeti szervek hatáskörébe tartoznak.

A nv. tisztek nemcsak a helyőrséghez tartozó honvéd egyéneket kísérik figyelemmel, hanem tartsák megfigyelés alatt az otthon tartózkodó szabadságonlévőket is.

Különös gondot kell fordítani a pság-oknál, alakulatoknál, hatóságoknál, intézeteknél, csapatonkivüli szerveknél esetleg alkalmazott polgári személyekre.

A szélsőséges pártok határozott érdeke, hogy minden honvéd intézménynél, üzemnél 1—2 megbízható emberük (sejtjük) legyen. A nv. tisztt tehát a legmesszebbmenően törekedjék arra, hogy ezeket jól megszervezett megfigyelés által felfedezze. Ilyen elemek leleplezésére és kiemelésére a hdt. pság II. osztálya intézkedik.

A legénység megfigyelésére különösen nagy súlyt kell helyezni azokban a helyőrségekben, ahol ipartelepek, bányák vannak és így nagyobbszámú munkásság tartózkodik ott vagy annak közelében.

Nv. tisztek nem hivatottak annak elbírálására, hogy valamely tudomásukra jutott és a nv. szolgálatot érintő eset vagy jelenség mennyire fontos, ezért minden előforduló eset kiértékelése a nv. alosztály (osztály)-nak feladata.

A csapat-, stb. tiszteknek nv. szolgálatot érintő kérdésekben a csendőrséghez, rendőrséghez közvetlenül fordulni tilos. Ez kizárólag a hadtest nv. alosztály (osztály)-a, illetve az ápk. nv. ea.-ja útján történhetik. Kivételek: a „környezettanulmányok“-nak a csendőrségtől (rendőrségtől) való beszerzése és a laktanya nemzetvédelmi biztonságát érintő kérdések.

Minden talált nemzetellenes röpiratot (röpcédulát) vagy más iratot a megtaláló nevének és a megtalálás helyének, idejének s körülményeinek megjelölésével a hdt. nv. alosztály (osztály)-nak kell beküldeni.

Nemzetvédelmi okokból elfogott egyénekről az ápk-t azonnal értesíteni kell, aki a továbbiakra vonatkozólag intézkedik.

A csapat-, stb. nv. tiszteknek a csapat „K“ tisztekkel való együttműködését jelen utasítás IX. fejezete írja elő.

D) *Kötelékben levő alakulatok nemzetvédelmi tisztjei:* a nv. szolgálat végrehajtásában működnek közre és minden tekintetben a csapat nv. tisztek utasításai szerint járnak el.

Bár az erkölcsi, szellemi és hazafias nevelés — nemzetvédelmi szempontból — elvileg a nemzetvédelmi tiszt ügykörébe tartozik, mégis ennek irányítása nem kizárólag a nemzetvédelmi tisztek és közegek kötelme.

A csapatnál a nemzetvédelmi szolgálatot úgy kell felépíteni, hogy annak súlya az alosztályon legyen, a szolgálat pedig az alosztályparancsnok irányítása mellett az alosztály összes tisztjeire és nv. szempontból kiválasztott hivatásos tiszthelyetteseire háruljon.

Nemzetvédelmi szempontból az alosztály pk-nak az alábbi kötelmei vannak:

Alárendeltjeit bevonulásukkor oktassa ki arra, hogy csak olyan szervezetnek vagy egyesületnek lehetnek tagjai, amelyekbe a belépést a H. M. engedélyezte. Politikai és titkos egyesületeknek nem lehetnek tagjai és azokból azonnal lépjenek ki. Ők most csakis honvédek lehetnek, nem politizálhatnak s máshol semmi irányban sem köthetik le magukat.

Már az első héten meg kell magyarázni az újoncnak az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921. évi III. tc. fontosabb határozványait. (Lásd 4. sz. mell.) Tudnia kell mindenkinek, hogy az, aki az állami és társadalmi rend felforgatására, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalomban vagy szervezkedésben részt vesz, vagy azt előmozdítja, továbbá az is, aki ilyen mozgalomról vagy szervezkedésről tudomást szerez és azt nem jelenti azonnal, bűncselekményt követ el és bíróság elé kerül. A katonai törvények az ilyen bűncselekményeket szigorúbban büntetik, mint a polgári bíróságok.

Egyidejűleg megmagyarázandók az „Eskü“ idevágó határozványai is.

Az erkölcsi nevelésen és hazafias szellem fejlesztésén kívül a szélsőséges elemek elleni védekezés leghatásosabb eszköze a *fegyelem*. Ezt tehát minden körülmények között fenn kell tartania.

A belrend állandó ellenőrzésével meg tudja akadályozni a katonai fegyelem mellett is bújkáló legegysze-

rűbb szélsőséges propagandát (a jelszavak terjesztését, röpiratok körözését, stb.). Ehhez tudnia kell, hogy a szélsőséges pártok egyes embereket még bevonulásuk előtt kioktatnak arra, miként és hogyan lehet a katonák között propagandát kifejteni. Az ilyen emberek bevonulásuk után, amint egy kissé megmelegedtek munkához látnak. Jellemzi őket, hogy kifogástalanul viselkednek és igyekeznek előljáróik bizalmába férközni.

Bánjék alárendeltjeivel szigorúan, azonban igazságosan, túlkapásokat semmi körülmények között se tűrjön, gondoskodjék a legénységről atyailag és teremtsen meg feltétlenül a szükséges lelki kapcsolatokat.

A nemzetvédelmi szolgálat további alapját az alárendeltek megismerése képezi. Ehhez szerezzon be adatokat, hogy megismerje, kik

- a) megbízhatók,
- b) kétesek,
- c) megbízhatatlanok, gyanusak.

A megbízhatók közül azokból, akik egész biztosan hazafias gondolkodásúak, kötelességtudók és nemzetvédelmi szolgálatra egyébként is alkalmasak, „Védelmi hálózatot” létesít. (Nemzetvédelmi közegek.) Ennek feladata: az alosztálynál lévő gyanus, megbízhatatlan és kétes elemek megfigyelése, ilyenek kipuhatólása, ártalmas szervezkedések, izgatások felfedezése, továbbá a legénység hangulatának és általában az alosztály belső életének figyelemmel való kísérése.

A hálózat legénységi tagjai egymásról ne tudjanak, a velük való érintkezésnél kerülni kell a feltűnést. (Lásd a IV. fejezet E. pontjában előírtakat.)

Az alosztály pk. a nemzetvédelmi tekintetben előforduló eseményekről az alosztály nv. tisztjét azonnal tájékoztatja, vagy közvetlen előljáró parancsnokának

jelentést tesz és a továbbiakban azok utasításai szerint jár el.

A parancsnokváltásnál az alosztályt nemzetvédelmi tekintetben át kell adni, illetve venni.

E) *Nemzetvédelmi közegek.*

A különféle nv. szervek — különösen a megfigyelő szolgálat ellátására, legénységi állományú, esetenként feltétlenül megbízható polgári — egyéneket vehetnek igénybe.

A nv. közegek jelentésüket bizalmasan és mindig csak annak teszik meg, aki őket erre a szolgálatra alkalmazza. Célszerű nv. közegeket oly módon felhasználni, hogy azok ne is sejtsék, hogy tulajdonképpen nv. szolgálatot teljesítenek.

Nem szabad túrni, hogy ilyen egyének esetleg a „besúgó“ szerepére vállalkozzanak, miért is mást, mint szigorúan vett nv. kérdésekkel összefüggő jelentést tőlük elfogadni tilos. A nv. tiszt vigyázzon, nehogy elárulja őket.

Polgári nv. közegeket különösen hadiüzemekben kell alkalmazni. Ilyeneket legcélszerűbb a Hük. ea.-tól kérni.

Folyamierők.

A Folyamierőknél a nv. szolgálatot a m. kir. Folyamierők pság-a szervezi meg és ellenőrzi. A szolgálat végrehajtásával az egyes alakulatok (intézetek, stb.) egy-egy nv. tisztet bíznak meg, aki szolgálatát a IV. fejezet határozványai szerint látja el.

A Folyamierők pság szükség szerint egy tisztet bíz meg a nv. ea.-i teendők ellátásával. E nv. előadó szolgálatára vonatkozólag a III. fejezet 4. pontjában foglaltak mérvadók.

Alárendelés: Minden egyes alakulat (intézet, stb.) nv. tekintetben azon hdt. pk. (vkf.)-nek van a hdt. nv. alosztály (osztály) útján alárendelve, melynek területére elhelyezése esik.

A nv. tiszték fontosabb nv. eseményekről a területileg illetékes hdt. nv. alosztály (osztály)-nak jelentést tesznek. A folyamierők pk-a a nv. szolgálat pontos végrehajtását szemléi alkalmával ellenőrzi.

A folyamierők parancsnoka a nv. szolgálatot érintő rendelkezést alárendelt alakulatainak és intézményeinek elvi jelentőségű kérdésekben a Vkf. (6. oszt.) előzetes hozzájárulásával, egyébként pedig a területileg illetékes hdt. pság-gal egyetértésben adhat ki.

Légierők.

Légierőknél a nv. szolgálatot a Légierők pság-a szervezi meg és ellenőrzi. A szolgálat végrehajtásával az egyes alakulatok (intézet, szerv. stb.) egy-egy nv. tisztet bíznak meg, aki ezen szolgálatát a IV. fejezet határozványai szerint látja el.

A Légierők pság-a szükség szerint egy tisztet bíz meg a nv. ea.-i teendők ellátásával. E nv. előadó szolgálatára vonatkozólag a III. fejezet 4. pontjában foglaltak mérvadók.

Alárendelés: Minden egyes alakulat (intézet, stb.) nv. tekintetben azon hdt. pk. (vkf.)-nek van a hdt. nv. alosztály (osztály) útján alárendelve, melynek területére elhelyezése esik.

A nv. tiszték fontosabb nv. eseményekről a területileg illetékes hdt. nv. alosztály (osztály)-nak jelentést tesznek. A Légierők pk.-a a nv. szolgálat pontos végrehajtását szemléi alkalmával ellenőrzi.

A Légierők pk.-a a nv. szolgálatot érintő rendelkezést alárendelt alakulatainak és intézményeinek elvi jelentőségű kérdésekben a Vkf. (6. oszt.) előzetes hozzájárulásával, egyébként pedig a területileg illetékes hdt. pság-gal egyetértésben adhat ki.

VII.

Haderőn kívüli kiképzés.

A nemzetvédelmi szolgálat tagozódását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

A nemzetvédelmi szolgálatot a *hadtest levente-parancsnok-ok* és a *könnyű hadosztály* (1. pc. dandár, 2. kiegészítő kerületi, Budapest székesfőváros) *levente-parancsnok-ok* ellenőrzése mellett, a kiadott utasítások és rendeletek szellemében a *törvényhatósági városi, megyei, városi és járási (Budapesten a kerületi) levente-parancsnokságok* vezetik és irányítják.

Az irányító parancsnokságok kötelessége területükön a nemzetvédelmi szolgálat megszervezése; felelősök a nemzetvédelmi szolgálat lelkiismeretes ellátásáért, annak kiépítéséért és eredményes működéséért.

A nemzetvédelmi szolgálat végrehajtó szervei a *levente körzetparancsnokok* s azok állandó helyettesei; utóbbiakat az arra alkalmas levente csapatparancsnokok közül az irányító parancsnokság jelöli ki, illetve bízza meg.

A nemzetvédelmi szolgálat végrehajtó szerveinek közegei az általuk beszervezett *leventeoktatók*, kiket e tisztségükben a levente körzetparancsnokok előterjesztésére az irányító szerv parancsnoka erősít meg.

A nemzetvédelmi szolgálat ellátására *leventék* csak

közvetett módon vonhatók be; e szolgálat közvetlen ellátására leventeköteles ifjak nem jelölhetők ki, s így e szolgálat közvetlen ellátására utasítás vagy megbízás leventeköteles ifjúnak nem adható.

Minden csapat-, szakasz és rajparancsnok köteles alárendelt alakulatai leventeifjairól előjegyzést vezetni, mely előjegyzés hiven tükrözze vissza a leventélet minden egyes megnyilvánulását s az egyesek jellembeli tulajdonságát.

Ezen előjegyzés vezetésének célja, hogy az egyes parancsnokok alárendelt leventéikkel egyénileg foglalkozzanak, figyelemmel kísérjék azok minden életmegnyilvánulását, így — különösen az *ifjúvezetők*, kik maguk is leventeköteles ifjak — észrevétlenül, minden közvetlen megbízás nélkül önkéntelen munkásai lesznek a nemzetvédelmi szolgálatnak.

A levente csapatparancsnokok az alájukrendelt leventeoktatók és ifjúvezetők előjegyzéseiből kiegészítik saját megfigyeléseiket s ezeket saját előjegyzéseikbe bevezetik.

A levente csap. pk.-ok *hangulathelyzet* jelentéseiket minden év VI. és XII. hó 1-ig írásban felterjesztik illetékes lev. körzetparancsnokaiknak, kik ezen jelentéseket kiértékelik és saját *hangulat-helyzetjelentés*-eiket minden év VI. és XII. hó 8-ig illetékes irányítóparancsnokságaiknak írásban felterjesztik.

A th. városi nv.-i (Bp-en kerületi) és járási lev. pságok *hangulat-helyzetjelentés*-eiket szolgálati úton a hdt. lev. pk.-oknak terjesztik fel, VI. és XII. hó 15-ig.

A hdt. lev. pk.-ok összesített *hangulathelyzetjelentéseiket* a hdt. psághoz VI. és XII. hó 21-ig terjesztik fel.

Minden leventeifjúról a lev. körzetpk.-ok *lelki* (jel-

lembeli, stb.) megfigyelések bejegyzése céljára kartotéklapot fektessenek fel. A kartotéklap tartalmazza az illető levente személyi adatait, az egyes orvosi vizsgálatok eredményeit, a levente testi és szellemi képességeit, jellemtulajdonságait.

E kartotéklap minden évben a lev. kiképzési év végével a szerzett tapasztalatok s megfigyelések alapján töltendő ki. Így minden parancsnoknak szemé előtt van a levente évenkénti testi, szellemi és jellembeli fejlődése s útmutatásul szolgál, hogy az egyes leventékkel mely irányban kell behatóbban foglalkozni.

E kartotéklapot a leventéknek más helyre való távozásakor le kell zárni s egyéb előírt okmányaival együtt az új, illetékes irányító pságnak meg kell küldeni.

E kartotéklap adatainak végleges kiértékelését a „Fejlődési törzslap“ „Értelmiségi és jellembeli sajátságok“ megfelelő rovataiba az itt előírt évben (a levente 19. életévében. vagy a gimnázium VIII. osztályában, más középiskolában az ennek megfelelő osztályban) be kell jegyezni.

Ezenkívül a *fejlődési törzslap* 20. rovatába kell bejegyezni esetenként azt, hogy a levente nemzetvédelmi szempontból megbízható-e, vagy megbízhatatlan.

Minden leventeoktatonak elsörendü kötelessége, hogy a tudomására jutott minden egyes adatot lelkiismeretesen vizsgáljon ki, mert lelkiismeretlen s elhamarkodott ítéletével nemcsak az illető levente további életfolyását befolyásolja, esetleg károsan, hanem a nagy nemzeti cél elérését — erős, magyar érzéstől áthatott, jellemes, megalkuvást nem ismerő, határozott jellemű, gerinces és öntudatos egyedek nevelését is — megghiusítja.

Nemzetvédelmi dolgok megbeszélésére az irányító parancsnokságok az előírt havi értekezleten feltétlenül térjenek ki; az alparancsnokok ezen az értekezleten tegyék meg szóbelileg is jelentéseiket, adják elő kívánásaikat s vegyék át az utasításokat.

Sürgős intézkedést igénylő esetekben az észlelők jelentéseiket illetékes parancsnokaiknak haladéktalanul tegyék meg.

VIII.

Üzemek.

A hadi, valamint az előkészületi intézkedésre kötelezett üzemekben a nv. tiszti szolgálatot az üzemi „K” szerv (hadiüzemi megbízott) látja el.

A szélsőséges politikai irányzatok agitátorai minden erővel arra törekszenek, hogy antimilitarista, pacifista, defetista, stb. eszméiket bejuttassák a hadiüzemekbe, hogy céljuk elérésére beszervezett embereik legyenek. A kapott feladat szerint az üzemekben, gyárakban számos üzemi sejtet létesítenek, amelyek a beszervezést végezve arra törekszenek, hogy a hadiüzemek vezető munkásságát a különféle eszméknek megnyerjék.

Igy tehát a nv. szolgálat végrehajtására ezekben az üzemekben a legnagyobb gondot kell fordítani és a legmegbízhatóbb embereket kell kiválasztani arra, hogy a sejtek aknamunkája megakadályozható legyen.

Elengedhetetlenül szükséges itt a megbízható munkások kiválasztása, s ezeknek a nv. szolgálat fontosságára és annak a legapróbb részletekben való teljesítésére irányuló kioktatása. Ezt az üzemi K. szervek (hadiüzemi megbízottak) végzik. A kioktatott és a nv. szolgálatba beállított megbízható munkásokat állandóan ellenőrizni kell, nehogy ők kerüljenek a sejtek hálójába. Az üzemi K. szervek minden előforduló eset-

ről azonnal tegyék meg jelentéseiket a hdt. pság II. osztályának, hogy ez az egyes esetek kivizsgálásánál segítségükre lehessen és intézkedhessék.

Az előforduló esetek kiértékelése tekintetében elvül szolgáljanak a IV. fejezet C. 2. pontban a nv. tisztekre vonatkozó határozványok.

A polgári alkalmazottak előéletének megállapítására a XI. fej. D. pontja intézkezik.

A) A nemzetvédelmi szervek együttműködése a honvéd „K” szervekkel.

A hdt. nv. alosztály (osztály) a hdt. pság II. osztályával a legszorosabban működnek együtt.

A nemzetvédelmi szerveknek a „K” szervekkel való szoros kapcsolatát és együttműködését megköveteli az a körülmény, hogy a szélsőséges aknamunka igen gyakran az államok fegyveres erejének titkosan kezelt ügyeit igyekszik leleplezni, tehát a katonai titkok tekintetében elkövetett hűtlenségi bűncselekménnyel — kémkedéssel — kapcsolatos.

E szoros együttműködés, mely mindkét szerv eredményes működésének egyik alapfeltétele, főleg abban nyilvánuljon meg, hogy a csapattesteken s egyéb alakulatokon belül működő nv. és „K” szervek (nv. tisztek és csapat „K” tisztek) éppúgy, mint a magasabb pságok és a központi nv. és „K” szervek (hdt. nv. alosztályok, illetve osztályok és a hdt. pság II. osztályok) Budapest területén a hdt. pság II. osztálya, illetve a Vkf. (2. és 6. osztály):

a) a szélsőséges (kommunista) agitációval és a kémkedéssel szemben életbeléptetendő, igen gyakran azonos óvőrendszabályok megállapítása és végrehajtása tekintetében mindig közös megállapodással járjanak el és a legmesszebbmenően támogassák egymást;

b) a nv. szervek konkrét esetekben, ne mulasszák el a velük közvetlen kapcsolatban álló honvéd „K” szervet a felmerült ügy részleteiről tájékoztatni, mert megfelelő szakismeret híján az ügy esetleges kémkedéssel kapcsolatos szárait nem tudják felderíteni.

Ha a párhuzamosan lefolytatandó vizsgálat vagy nyomozás során csak a legcsekélyebb kémgyanu is mérülne fel, a további eljárásra mindenkor a „K” szerv illetékes.

Kicsinyeskedést, a közös cél elérését mindig veszélyeztető személyes surlódásokat mellőzni kell. Felmerült kételyek esetében a közös pk. (főnök) döntését kell kérni.

Minden olyan ügyet, melyben a kémkedésnek, vagy szabotázsnek legcsekélyebb jele is mutatkozik, azonnal át kell adni a „K” szervnek, viszont ahol nemzetellenes szervezkedés észlelhető, ott a nemzetvédelmi szervek intézkednek. Elvül szolgáljon, hogy minden kivizsgálandó eseménynél bevonandó a hdt. pság II. osztály („K” tiszt), mert sohasem lehet tudni, hogy idővel nem mutatkozik-e olyan jelenség vagy adat, amely a hdt. pság II. osztályt („K” tisztet) közelebbről érdekli. Fontos ez különösen azért, mert a kommunisták egyik — a honvédség érdekeit erősen veszélyeztető tevékenysége — a „Katonai és ipari kémkedés”, melynek során adataikat más idegen államokkal is közlik.

B) Nemzetvédelmi szervek együttműködése a képességvizsgáló és csapatnevelő szervvel.

Különleges helyzet idején (M., Rm.) az egyes alakulatok nv. szervei az alakulathoz beosztott képességvizsgáló és csapatnevelő tiszttel a szoros kapcsolatot tartásák fenn.

A nemzetvédelmi szervek szolgálati útja.

A Vkf. (6. osztály) rendeleteit a hdt. pságok (vezérkari főnök) útján, sürgős esetekben közvetlenül adja ki. Egyébként a Szolg. Szab. I. R.-nek a szolgálati útra vonatkozó pontjai érvényesek.

A hdt. nv. alosztály (osztály) nv. szempontból a hdt-nek alárendelt alakulatok (intézetek, stb.) nv. ea-ival és tisztjeivel közvetlenül érintkezik. A honv. vezérkar főnökének (6. oszt.) általában a hdt. pság. (hdt. vkf.) útján, sürgős esetekben közvetlenül jelent, mely utóbbi esetben a hdt. pság.-nak is jelentést kell tenni.

Az ápk. nv. ea-ja a hdt. nv. alosztály (osztály)-ával és az állomáson elhelyezett összes alakulatok (intézetek, stb.) nv. tisztjeivel közvetlenül érintkezik. A vkf.-nek (6. oszt.) közvetlenül csak halasztást nem tűrő esetben jelenthet.

A csapat (intézet, stb.) nv. tisztje a hdt. székhelyén közvetlenül, ezenkívül az ápk. útján jelent a hdt. nv. alosztály (osztály)-ának.

Levelezés: a hdt. nv. alosztály (osztály) és a nv. tisztetek címére érkező postaküldeményeket és hivatalos levelezéseket csak a címzett bonthatja fel.

Egyéb határozmányok.

A) Előélet utáni puhatólás. (Kémelhárító utasítás.)

1. A N-1. b. szerint a priorálás bizalmas megállapítás, adatai titkosak, avatatlanokkal való közlése az 1930. III. t.-c. értelmében hűtlenség.

Priusz kizárólag hivatalos célra és használatra kérhető. A priuszlapokat mindenkor a hdt. pság. II. osztálya útján kell felterjeszteni.

A hdt. kötelékén kívüli pság-ok és szervek priuszlapjaikat szintén lehetőleg a területileg illetékes hadtést pság-ok II. osztályai útján terjesszék fel, egyébként sürgős esetben közvetlenül a 2. vkf. D. alcsoporttól is kérhetik.

Priorálásokhoz kizárólag az A-33. jelz. szolg. könyvben 197. rakt. szám alatt felvett s rendszeresített priusznyomtatványt szabad használni. Ezen priusznyomtatványokat a H. M. Elnöki oszálytól kell igényelni.

Minden személyről külön-külön priuszlapot kell felfektetni. A jól olvasható írásra különös gondot kell fordítani.

A priuszlapok kitöltésére vonatkozólag a H. M. 22.722/el. 15. 1941. sz. rendelet III. fej. (Megjelent az 1941. évi 20. sz. Honv. Közlöny 273—275. old.) intézkedik. Ezen rendelet szerint minden priuszlap jobb felső

sarkában a priorálás okát, valamint alatta az ezt elrendelő jogszabályt, törvényt, rendeletet, utasításokat, parancsot kell feltüntetni. Pl. „Tisztessiskolába vezénylet 1941. évi 328/3. sz. ezredparancs“, vagy „Századirodában küldönc, 1941. évi 225/2. szd. pcs.“ stb.

Mindennemű priorálást a 2. vkf. D. oszt. útján kell kérni. Tehát az „Országos Bűnügyi Nyilvántartó Hivatalhoz“, vagy pedig az „Államrendőrség bpesti főkapitányság politikai nyilvántartójához“ közvetlenül priuszlapok nem küldhetők.

A priuszlapok minden egyes darabját a felterjesztő alakulat, vagy intézet bélyegzőjével kell ellátni, azonkívül a kiállítás idejét is fel kell tüntetni. Tisztán csak névjegyzék alapján priorálást nem lehet kérni, viszont felesleges a kísérő irathoz a priorálandókról a priuszlapokon kívül — még külön névjegyzéket is csatolni.

A priuszlapokat rövid kísérő irattal kell felterjeszteni, melyen a darabszámot (tekintet nélkül a mennyiségre) mindenkor pontosan fel kell tüntetni.

Azon esetben, ha valamely alakulat, vagy intézet női személyt prioráltat — és az illető férjezett — a leánynevet is rá kell vezetni. Névváltozás esetében előző nevét is tüntessük fel.

A priuszlapokat a személyi okmányoknál kell őrizni.

2. Honvédségi alakulatok.

Elvül szolgáljon, hogy a nyílt alakulatok (csapat-testek)-nál beosztottak közül csak azokat a személyeket kell prioráltatni, akik bizalmasabb beosztásba kerülnek, illetve hasonló szolgálat ellátására tekintetbe jönnek. Ilyenek pl. karpaszományosok, távbeszélő szd. (szakasz)-hoz beosztott újoncok, tisztessiskola hallgatói, írások, küldöncök, hiv. állományba való átvétel, vagy magasabb pság-okhoz való vezénylet esetén, stb.

Ezekén kívül csak azokat a személyeket kell prioráltatni, akik gyanúsan viselkednek, vagy velük szemben időközben gyanús körülmény merül fel.

Teljesen felesleges tehát, s a központnak indokolatlan és nagyfokú megterhelést jelent, ha a nyílt alakulatok a hozzájuk beosztott összes újoncokat túlbuzgóságból prioráltatják.

A védett alakulatok újoncait a csapatoknál, intézeteknél újból prioráltatni nem kell, mert ezeket még beosztásuk előtt a kieg. pság-ok már prioráltatták és priuszlapjaikat személyi okmányaikhoz való csatolás végett az illetékes csapattestek megküldték.

3. Közreműködő és támogató K. szervek:

Priuszlapjaikat elvileg szintén az illetékes hadtest pság. II. osztályai útján terjesztik fel. Sürgős esetekben a priuszlapok közvetlenül a 2. vkf. D. alcsoport-hoz is küldhetők.

A m. kir. csendőrség úgy, mint eddig, a cső. ők. tiszt útján eszközlí priorálásait.

Egyebekben lásd az N-1. a. jelzésű szolgálati utasításban foglalt határozványokat.

B) Újonccal való eljárás.

A bevonuló újoncok között számos olyan akadhat, akiket a nemzetellenes eszmék már megmetyezytek. Ne vezessen azonban bennünket félre az, ha különösen az első időben megbízhatatlannak jelzett újonc igen jól és csendesesen viselkedik, nem ritkán pedig kiváló buzgósága és szolgálatkészsége által feltűnik.

Erre külön utasítása van, s csak a legóvatosabb megfigyelés és utánjárás mellett tudjuk megállapítani tevékenységét, ami elsősorban régi „elvtársaival“ való találkozásában fog megnyilvánulni. De ez is csak a legnagyobb elővigyázatosság mellett fog megtörténni,

mert a szélsőséges egyének igen jól tudják, hogy katonára „elvtársuk“ megfigyelés alatt áll. A „munka“ a laktanyában csak azután indul meg.

Első lépés: a beszélgetésnek politikai témákra való irányítása, hogy ezáltal a bajtársak gondolkodásmódját kitapogassák.

Második lépés: az elkeseredett, elégedetlenkedő, gyámolatlan katonák támogatása és a velük való barátkozás, stb.

Igy jut fokról-fokra előre anélkül, hogy tevékenységének külső, észrevehető nyoma lenne.

A külső megfigyelésre a hdt. nv. alosztály (osztály)-a, vagy az ápk. nv. ea-ja nyújt segítséget. A belső megfigyelés alkalmi nv. közegek, vagy az időről-időre beosztott bizalmi ember megfigyelése útján lehetséges.

Amint a nv. tisztnek tudomására jut a szélsőséges működés, a hdt. nv. alosztály (osztály)-nak jelentést tesz, amely további teendőit szabályozza, hogy az adatok tervszerű összegyűjtése után a legteljesebb szigorral lehessen az illetővel szemben fellépni.

C) Eljárás „megbízhatatlan“-nak minősített újonccal szemben.

A bevonuló újoncok olyanok is lehetnek, kiket a polgári életben tanúsított magatartásuk megbízhatatlannak minősített. Hasonlóképpen előfordulhat, hogy egyesek tényleges szolgálati idejük alatt adnak okot ily gyanúra.

Fentiekről, melyek az alább következő eljárást szükségessé teszik, különféle módon értesülhet a csapat pk. (csapat nv. tiszt):

a) a járási, városi (Budapesten ker-i) levénte pság-ok kartotékelőjegyzéseiből;

b) közbiztonsági és kémelhárító szervek előjegyzéseiből (priusz);

c) hdt. kémelhárító és közbiztonsági szervek bizalmas közléseiből;

d) a csapat nv. szerveinek megfigyeléseiből;

e) hitelt érdemlő bejelentésekből, melyek azonban minden esetben ellenőrzendők, és

f) áthelyezéseknél a régi csapattest, intézet pk.-ának (csapat nv. tiszt) közléséből.

Azokkal szemben, akiknek megbízhatósága a fenti módon kétségessé vált, a csapat (intézet, stb.) nv. tiszt az alábbi módon járjon el:

1. Pontos nyilvántartásuk céljából vezessen egy állandó jellegű (lehetőleg könyvszerű) előjegyzést, amelyben a megbízhatatlannak tartottakat a bejelentés sorrendjében jegyezze fel.

Ez az előjegyzés a következő rovatokat tartalmazza:

Sorszám, név (gúnynév), rendfokozat, születési év, hó, nap, hely, anyja neve, beosztás, a bejegyzés időpontja és a bejegyzés indoka. Ez utóbbiba röviden be kell vezetni a rendelkezésre álló összes adatokat, esetleg a kapcsolatos iratok számaira való hivatkozást. Minden újabb adat folytatólag ide kerül feljegyzésre. Bővebb személyi adatok nem szükségesek, mert azok az állománykönyvből bármikor megállapíthatók. Az előjegyzéshez egy betűsoros névmutatót kell csatolni.

A nyilvántartásból való törlés (egyszerű áthúzással) csak akkor engedhető meg, ha megbízhatósága kétséget kizáró módon igazolt, vagy ha a csapattestből végleg távozik.

Utóbbi esetben két lehetőség van:

a) áthelyezés más alakulathoz, amikor a fenti előjegyzés adatait az új alakulat nv. tisztjének kell megküldeni;

b) tartós szabadságolás, elbocsátás, mely esetben az előjegyzés adatait állandó tartózkodási helye rendészeti hatóságával bizalmasan közölni kell.

2. Az előjegyzetteket az előjegyzések súlyossága szerint figyelemmel kell kísérni anélkül, hogy ezt a megfigyelt észrevenné, vagy köztudomásúvá válnék.

3. Levelezésüket, csomagjaikat, látogatóikat, lak-tanya-ismeretségi körüket különös gonddal kell szem-mel tartani.

4. Kimenőik alkalmával őket, — ha ez a bejegyzés és magatartásuk alapján indokoltnak látszik — eseten-kint a hdt. nv. alosztály (osztály) a hdt. pság. székhelyén kívül az ápk. nv. szervei által ellenőrizteti.

5. Szabadságolás alkalmával eltávozásuknál minden esetben a 4. pont szerint kell eljárni, különös gondot fordítva arra, hogy az ilyen egyéneknek engedélyezett szabadságról a megfigyelést végző szervek idejében tudomást szerezzenek.

6. Az előjegyzetteket irodába, pság-okhoz, szervekhez, intézetekhez, üzemekhez vagy lóápolókul, vagy olyan beosztásokba, ahol magukat a megfigyelés alól könnyen kivonhatják, vezényelni vagy áthelyezni tilos. Ugyancsak tilos ilyeneket oly alakulatokhoz áthelyezni vagy vezényelni, ahol alkalmuk nyílik a fegyveres erő bizalmas természetű anyagi vagy személyi ügyeibe be-pillantani.

7. A megbízhatatlan egyének megfigyelése automatikusan fokozódik karhatalmi készütség (együttartás) esetében. Karhatalmi alakulatokhoz csak elkerülhetetlen esetekben legyenek beosztva, de akkor a parancsnok (megbízható tiszthelyettes, tiszt) kötelessége az illetőt a legcsekélyebb gyanus kijelentésre vagy cselekményre ártalmatlanná tenni. A karhatalom megalakulása után a visszamaradt megbízhatatlanok lőfegyverrel őrszolgálatot ne teljesítsenek, nagyobb-

arányú mozgalom vagy a laktanya veszélyeztetése esetén, minden különösebb indokolás nélkül, őrizetbe kell őket venni. A pk. az ilyenekkel szemben való eljárásnál általában ne feledje el, hogy a megbízhatatlan elemek válságos percekben a legsúlyosabb zavart és erkölcsi kárt idézhetik elő.

D) Polgári alkalmazottak priorálása és a velük való eljárás.

Polgári alkalmazottak előélete utáni puhatolást, ill. priorálásukat a hdt. pság. II. osztály útján lehetőleg még felvételük előtt kell végrehajtani.

XII.

Gazdászati-közigazgatási határozványok.

A nemzetvédelmi szolgálattal kapcsolatban felmerülő kiadások fedezésére külön átalány van rendszeresítve.

1. *Az átalány elnevezése:*

Nemzetvédelmi átalány.

2. *Rendeltetése:*

a) A nv. szolgálattal kapcsolatos nyílt (propaganda, könyvek, ujságok, stb) és bizalmas kiadások (bizalmi emberek díjazása), valamint

b) a nv. szolgálattal kapcsolatos utazási költségek fedezése (ha azok a hdt. utazási hiteléből már nem fedezhetők),

c) Futár gk. használatával kapcsolatos üzemanyag költségeinek fedezése.

3. *Kiszabata:*

A nemzetvédelmi átalányt a H. M. költségvetési évenként állapítja meg és a Vkf. (6. oszt.) hitelében bocsátja rendelkezésre.

A hdt. nv. alosztály (osztály)-ok részére a nemzetvédelmi átalány a Vkf. (6. oszt.) állapítja meg.

4. *A felvétel módja:*

A H. M. a Vkf. (6. oszt.)-nak a megállapított nemzetvédelmi átalányt a többi átalányra előírt módon bocsátja rendelkezésre.

A hdt. nv. alosztály (osztályok) részére a Vkf. (6. oszt.) a megállapított nv. átalányt közvetlenül utalja ki.

5. Rendelkezési jog:

Az átalány felett a hdt. vkf. utasítása szerint a hdt. nv. alosztály (osztály) rendelkezik.

6. Kezelés és elszámolás:

A hdt. nv. alosztály (osztály) a kiutalt nv. átalányt készpénzben kezeli. A nemzetvédelmi átalány nyilvántartására a G—10. jelz. III. szab. VI. fejezet 9. §-ában foglalt határozványok érvényesek.

A készpénzátalány-előjegyzést minden hó végével le kell zárni, a hdt. Vkf.-nek megerősítés végett előterjeszteni, majd okmányolt másolatát a Vkf. (6. oszt.)-nak elő kell terjeszteni.

Tekintettel a nv. szolgálat bizalmas voltára, a nv. szervek a bizalmas téren működő egyénektől nyugtákat (elismervényeket) ne követeljenek be.

Az átalányelőjegyzésben az így kifizetett — minden esetben a hdt. vkf. által előzetesen jóváhagyott — kiadásokat, mint „bizalmas kiadások“-at kell elszámolni.

A nv. átalány gazdálkodásánál (felhasználásánál) elvül szolgáljon, hogy a kitűzött cél érdekében, a mindenkor kötelező takarékoság szem előtt tartásával, a legutolsó fillért is fel lehet használni, de a legcsekélyebb összegnek rendeltetésellenes felhasználása, súlyos elbírálás alá esik és megtorlást követel.

Az átalány megvizsgálása gazdaszat-közigazgatási szemle tárgya.

XIII.

Polgári ruha viselésének szabályozása.

A hdt. nv. alosztály, (osztály)-ok s ezek beosztottai szolgálataikat egyes esetekben (nyomozás, politikai gyűléseken megjelenés, stb.) csak polgári ruhában láthatják el s ilyen alkalmakkor polgári ruhát kötelesek viselni.

A hdt. nv. tisztek részére, ha a polgári ruha viselésének szükségességét a hdt. pság igazolja, a H. M. 463/eln. 2/r. 1942. sz. rendeletben előírt ruhasegély illetékes.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84729423

1. sz. melléklet

az A-111-höz.

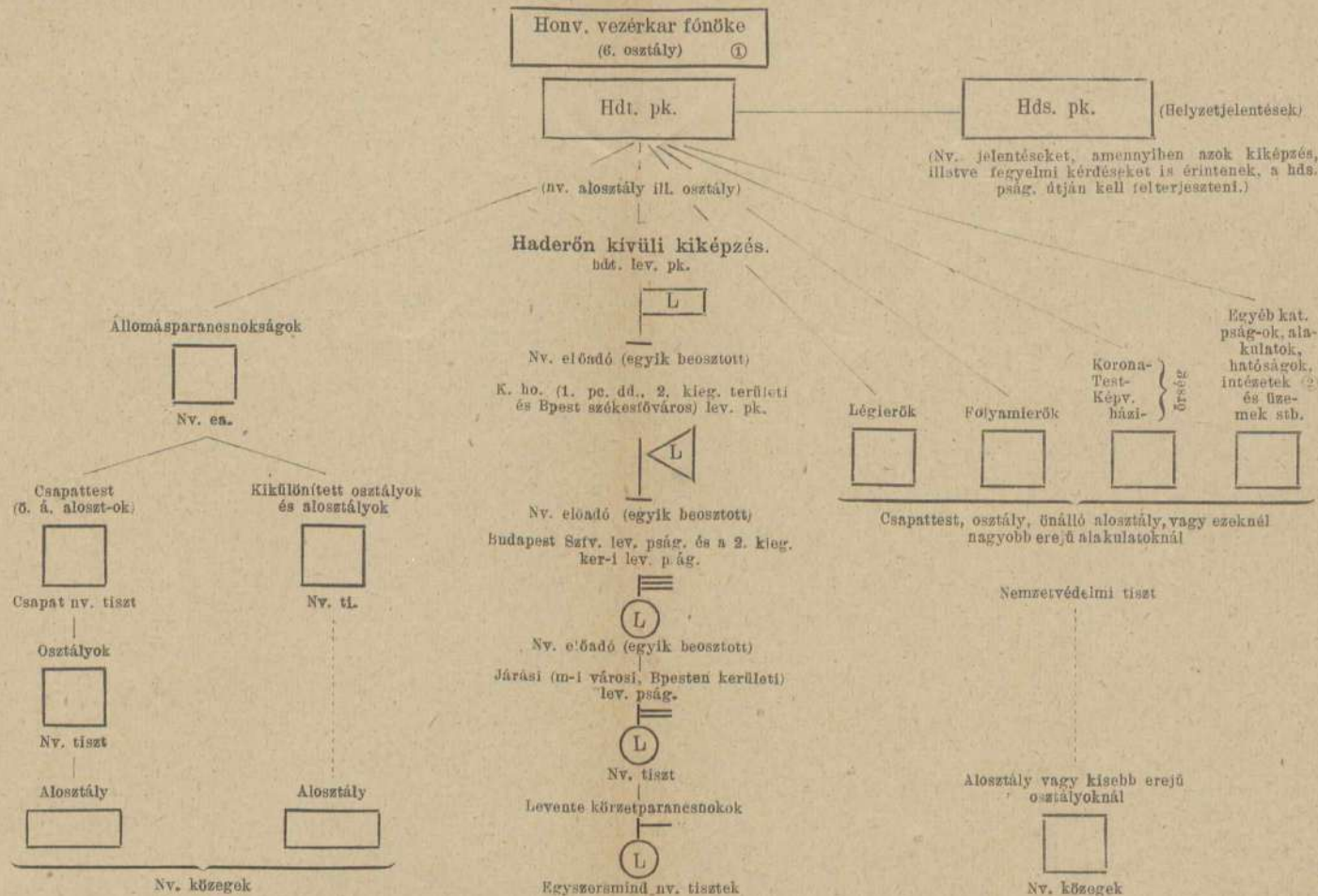

1
1. sz. melléklet

az A-111-höz

NEMZETVÉDELMI SZOLGÁLAT TAGOZÓDÁSA.

Nemzetvédelmi szolgálat tagozódása.

Megjegyzés: ① Politikai vonatkozású és nem kimondottan katonai vezetési, valamint a polgári élettel összefüggő kérdésekben a H. M.
② Ide tartoznak a H. M. szervezési rendeletben (1. sz. mell.) felsorolt összes intézetek.

AZ 1921. ÉVI III. T.-C. AZ ÁLLAMI ÉS TÁRSADALMI REND HATÁLYOSABB VÉDELMEÉRŐL.

Az 1921. évi III. tc. az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről.

Kivonatos másolat.

1. §. Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására, vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalmat, vagy szervezkedést kezdeményez, vagy vezet, büntetett követ el és öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

Aki ily mozgalomban, vagy szervezkedésben tevékenyen részt vesz, úgyszintén, aki ily mozgalmat, vagy szervezkedést előmozdít, vétséget követ el és három évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

A kezdeményezők és vezetők büntetése tíz évtől tizenöt évig terjedhető fegyház, a többi résztvevőké és előmozdítóké pedig öt évig terjedhető börtön, ha a mozgalom, vagy szervezkedés céljára nagyobb mennyiségű fegyvert és lőszer, robbanó, vagy az emberi élet kioltására alkalmas más szert, vagy anyagot szereztek be, amennyiben erről tudtak, vagy azt kellő gondossággal mellett előre láthatták volna.

2. §. Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására, vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalommal, vagy szervezkedéssel összefüggően és annak céljára büntetett, vagy vétséget követ el, annak büntetése:

1. halál, ha a büntettre a törvény halálbüntetést állapít meg,

2. életfogytig tartó fegyház, ha a büntettre a törvény 10 évet meghaladó szabadságvesztés-büntetést állapít meg,

3. tíztől tizenöt évig terjedhető fegyház, ha a büntettre a törvény tíz évnél enyhébb, vagy legfeljebb tíz évi szabadságvesztés-büntetést állapít meg.

4. tíz évig terjedhető fegyház, ha a cselekmény a törvény szerint vétség. Ugyane büntetés alá esnek az előbbi bekezdésben említett mozgalom, vagy szervezkedés kezdeményezői és vezetői, az említett mozgalom, vagy szervezkedés többi résztvevői és előmozdítói pedig az előbbi bekezdés 1. és 2. pontjának esetében öt évig terjedhető börtönnel, 1., 3. és 4. pontjának esetében pedig öt évig terjedhető fogházzal büntetendők, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetéséről előzetesen tudtak, vagy azt kellő gondossággal mellett előre láthaták volna.

3. §. Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására, vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalomról, vagy szervezkedésről hiteltérdemlő tudomást szerez és erről a hatóságoknak, mihelyt lehetséges, jelentést nem tesz, az, amennyiben részesség nem terheli, vétség miatt egy évig terjedhető fogházzal büntetendő.

Az előbbi bekezdés alapján nem büntethető a tettesnek, vagy a részesnek hozzátartozója. (1878. V. t.-c. Btk. 78. §.)

Nem büntethető a cselekmény akkor sem, ha a mozgalomról, vagy szervezkedésről a hatóságnak valamely köztudomású tényből, különösen sajtóközleményből értesülnie kellett.

4. §. Az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására, vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalom, vagy szervezkedés miatt nem büntethető az, aki előbb, mintsem azt a hatóság felfedezte volna, a mozgalomtól, vagy szervezkedéstől eláll és elállását társainak nemcsak tudomására juttatja, hanem azokat a mozgalom, vagy szervezkedés felhagyására bírni törekszik, vagy pedig a mozgalmat, vagy szervezkedést és annak előtte ismert adatait a hatóságnál feljelenti.

5. §. Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatását, vagy megsemmisítését, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos úton való létesítését követeli, erre izgat, vagy mást felhív, vétséget követ el és három évig terjedhető fogházzal büntetendő.

Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására, vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló bűncselekmény elkövetésére nyilvánosan, vagy több — habár nem együtt levő — személy előtt egyenes felhívást intéz, vétséget követ el és öt évig terjedhető fogházzal, ha pedig a bűncselekményt elkövették, felbujtóként büntetendő.

6. §. Aki a katonaság intézménye, a magyar fegyveres erő, a m. kir. csendőrség, vagy a m. kir. államrendőrség ellen gyűlöletre, vagy ezeknek szolgálati fegyelme ellen izgat, vagy alakilag és tartalmilag egyaránt törvényes rendelkezésük ellen engedetlenségre hív fel, vétséget követ el és öt évig terjedhető fogházzal büntetendő.

A büntetés öt évig terjedhető börtön, ha a cselekményt abból a célból követték el, hogy a szolgálati fe-

gyelem megbontassék; ha pedig ennek következtében a szolgálati fegyelembe ütköző büntettet követtek el, a büntetés öt évig terjedhető fegyház.

7. §. Aki olyan valótlan tényt állít, vagy terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a magyar állam, vagy a magyar nemzet megbecsülését csorbítsa, vagy hitelét sértse, vétséget követ el és öt évig terjedhető fegyházal büntetendő.

A büntetés tíz évig terjedhető fegyház, ha a cselekményt abból a célból követték el, hogy valamely külföldi állam, vagy szervezet a magyar állam, vagy magyar nemzet ellen ellenséges cselekményre indíttassék; ha pedig ennek következtében valamely külföldi állam, vagy szervezet a magyar nemzet ellen ellenséges cselekményre indíttatott, a büntetés életfogytig tartó fegyház.

8. §. Aki a magyar állam, vagy a magyar nemzet ellen meggyalázó kifejezést használ, vagy ily cselekményt követ el, vétség miatt három évig terjedhető fegyházal büntetendő.

10. §. Azokkal szemben, akik az 1—2. és az 5—7. §-okban meghatározott valamely büntettet követtek el, a bíróság ítéletében az államkincstár javára belátása szerint megállapítandó összegű és az elítélt vagyoni viszonyaihoz mért, az elítélt egész vagyonának elkobzásáig terjedhető vagyoni elégtételt állapíthat meg.

A vagyoni elégtétel szabadságvesztés büntetésre át nem változtatható, egyébként azonban a pénzbüntetéssel esik egy tekintet alá.

Azokkal szemben, akik az 1—2. és az 5—8. §-okban meghatározott valamely vétséget követtek el, a bíróság szabadságvesztés büntetésen felül százezer koronáig terjedhető pénzbüntetést is megállapíthat.

Az 1878. évi V. t.-c.-ből.

171. §. Aki valamely gyülekezeten nyilvánosan, szóval, vagy aki nyomtatvány, irat, képes ábrázolat terjesztése, vagy közszemlére kiállítása által, büntett, vagy vétség elkövetésére egyenesen felhív, ha a büntet, vagy vétség elkövetett, mint felbujtó büntetendő.

Ha pedig a felhívás eredménytelen maradt, amennyiben ez a jelen törvény külön rendeletei alá nem esik; két évig terjedhető államfogházzal és kétezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

172. §. Aki a 171. §-ban meghatározott módon a törvény ellen, vagy aki a hatóságoknak törvényes hatáskörükben kiadott rendelete, meghagyása, határozata ellen engedetlenségre egyenes felhívást intéz, vagy terjeszt, két évig terjedhető államfogházzal és ezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetés éri azt, aki a 171. §-ban meghatározott módon valamely osztályt, nemzetiséget, vagy hitfelekezetet gyűlöletre a másik ellen, úgyszintén azt is, aki a tulajdon, vagy házasság jogintézménye ellen izgat.

173. §. Öt évig terjedhető államfogházzal büntetendő az: aki a 171. §-ban meghatározott módon a király személyének sérthetetlenségét, a trónöröklés törvényes rendjét, az alkotmányos államformát, vagy a törvény kötelező erejét megtámadja; úgyszintén az is, ki az alkotmány egyes intézményei, a monarchia másik államával fennálló kapcsolat, vagy a magyar államot képező országok közt fennálló államközösség ellen, avagy a királynak, az országgyűlésnek, az országgyűlési bizottságoknak, vagy a közös ügyek tárgyalására hivatott bizottságnak törvényes joga ellen lázít.

174. §. Aki a törvény által büntettnek, vagy vétéségnek nyilvánított cselekményt a 171. §-ban meghatározott módon magasztal, vagy valamely büntett, vagy vétség elkövetőjét annak elkövetése miatt azon módon feldicsér, vagy nyilvánosan kitüntet, hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

A bűnvádi eljárás csak akkor indítható meg, ha a cselekmény elkövetése után három hó alatt a bíróságnál feljelentetett.

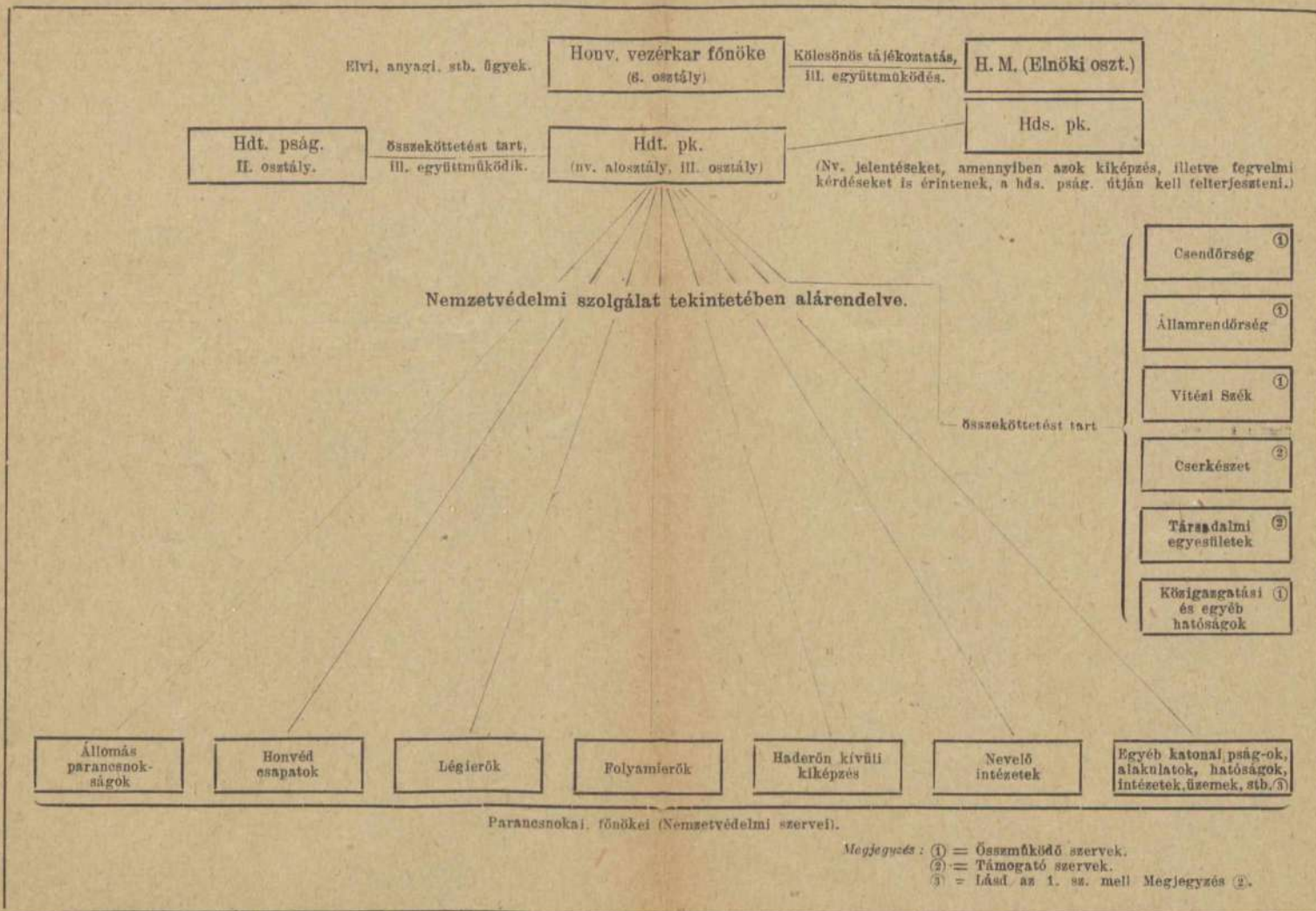
Az 1930. évi II. t.-c.-ből.

85. §. Azt a katonai egyént, aki katonai egyének közt általában a katonai fegyelmet megbontani, az előljárói tekintélyt aláásni, a katonai hivatást lealacsonyítani, a katonai szolgálat iránt ellenszenvet, avagy a szolgálati rendelkezések, vagy szolgálati viszonyok iránt eléguületlenséget szítani törekszik, bujtoztatás miatt öt évig terjedhető börtönnel kell büntetni.

Ugyanígy kell büntetni azt a katonai egyént, aki ugyaníly egyének közt leendő terjesztés céljából bujtoogató tartalmú sajtóterméket, iratot, vagy képes ábrázolatot, tartalmukat ismerve készenlétben tart.

**NEMZETVÉDELMI SZOLGÁLAT ELLÁTÁSA
A II—IX. HDT-NÉL.**

**NEMZETVÉDELMI SZOLGÁLAT ELLÁTÁSA
AZ I. HDT-NÉL.**

Nemzetvédelmi szolgálat ellátása az I. hdt-nél.

